

REKENINGKUNDE: VRAESTEL II

Tyd: 2 uur

100 punte

INLIGTINGSBOEKIE

$\frac{\text{Bruto wins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Bruto wins}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Netto wins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Bedryfsuitgawes}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Bedryfswins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Bedryfswins}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Netto wins na belasting}}{\text{Gemiddelde aandeelhouersekweiteit}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Netto wins voor belasting + Rente-onkoste}}{\text{Gemiddelde kapitaal aangewend}} \times \frac{100}{1}$	
Bedryfsbates : Bedryfslaste		(Bedryfsbates – Voorraad) : Bedryfslaste
$\frac{\text{Gemiddelde debiteure}}{\text{Kredietverkope}} \times \frac{365 \text{ of } 12}{1}$	$\frac{\text{Gemiddelde krediteure}}{\text{Kredietaankope}} \times \frac{365 \text{ of } 12}{1}$	$\frac{\text{Koste van verkope}}{\text{Gemiddelde voorraad}}$
$\frac{\text{Gemiddelde voorraad}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{365 \text{ of } 12}{1}$	$\frac{\text{Eindvoorraad}}{\text{Koste van verkope}} \times \frac{365 \text{ of } 12}{1}$	Bedryfsbates – Bedryfslaste
Niebedryfslaste : Aandeelhouersekweiteit		Totale bates : Totale laste
$\frac{\text{Wins na belasting}}{\text{Getal aandeel uitgereik}}$		$\frac{\text{Dividende op gewone aandeel}}{\text{Getal aandeel uitgereik}}$
$\frac{\text{Vaste koste}}{(\text{Verkoopsprys per eenheid} - \text{Veranderlike koste per eenheid})}$		$\frac{\text{Totale gewone aandeelhouersekweiteit}}{\text{Getal aandeel uitgereik}}$

VRAAG 1 **ONTLEDING VAN GEPUBLISEERDE FINANSIËLE STATE**
(50 punte, 60 minute)

Die volgende inligting is onttrek en aangepas uit die geïntegreerde verslag van Adcock Ingram Holdings Limited vir die jaar geëindig 30 September 2013

PROFIEL

Adcock Ingram is 'n vooraanstaande Suid-Afrikaanse vervaardiger, bemarker en verspreider van gesondheidsorgprodukte. Die Groep geniet 'n byna 10% aandeel van die privaat farmaseutiese mark in Suid-Afrika met 'n sterk aanwesigheid in oor-die-toonbank- (ODT-) handelsmerke. Die Groep is Suid-Afrika se grootste verskaffer van hospitaal- en kritiekesorg-produkte.

HOOGTEPUNTE

- Die aankoop van Cosme Laboratories, 'n Indiese farmaseutiese verkoops- en bemarkingsonderneming, is in Januarie 2013 afgehandel. Hierdie verkryging het die groei in omset ondersteun.
- Afwyking van vasgestelde dividendbeleid en geen einddividend in 2013 verklaar nie.
- Aandeelhoudersgoedkeuring hangende vir 'n moontlike same-smelting met 'n Chileense farmaseutiese groep (CFR Pharmaceuticals).

OMSET

18% tot
R5,446 miljoen

VPA

18% tot
356,4 sent

ONAFHANKLIKE OUDITEURSVERSLAG

MENING

Na ons mening bied die finansiële state die finansiële posisie van Adcock Ingram Holdings Limited soos op 30 September 2013 en sy finansiële prestasie en kontantvloei vir die jaar geëindig in alle wesenlike opsigte billik aan in ooreenstemming met die Internasionale Finansiële Verslagdoeningstandaarde en die vereistes van die Maatskappywet van Suid-Afrika.

Ernst & Young Inc.

Ernst & Young Inc.

Geregistreeerde Ouditeur

Geoktrooieerde Rekenmeester (SA)

26 November 2013

UITTREKSEL UIT INTERNETARTIKEL:

<<http://www.moneyweb.co.za/moneyweb-industrials/r56m-paid-out-to-adcock-directors-without-authoris>>

Outeur: Antoinette Slabbert

19 Maart 2014 16:05

"R5,6 miljoen aan direkteursgelde is aan direkteure van Adcock Ingram uitbetaal sonder die nodige magtiging van aandeelhouders in die finansiële jaar 2013 en dieselfde bedrag is vir betaling in die huidige jaar verskuldig. Brian Joffe, wat verlede maand die leisels as voorsitter van Adcock Ingram oorgeneem het, het aan Moneyweb gesê dat die versuim, hoewel dit nie behoort te gebeur nie, soms in groot maatskappye voorkom. Hy beskou dit nie as 'n aanduiding dat korporatiewe bestuur by Adcock gebrekkig is nie."

Finansiële aanwysers	September 2013	September 2012
Verdienste per aandeel	356,4	424,9
Dividend per aandeel (geen einddividend in 2013 verklaar nie)	102,74	208,03
Bedryfsverhouding	1,18 : 1	1,89 : 1
Vuurproefverhouding	0,64 : 1	1,26 : 1
Vorraadomset	2,55 keer	2,75 keer
Opbrengs op aandeelhouersekwhiteit	16,35%	21,14%
Netto batewaarde per aandeel (NBW)	2 245,62c	2 109,95c
Skuld/Ekwhiteit-verhouding	0,04 : 1	0,06 : 1
Getal aandele uitgereik	168 327 585	

Staat van Omvattende Inkomste/Inkomstestaat vir die jaar geëindig 30 September 2013	September 2013 R m	September 2012 R m
Omset	5 446	4 599
Koste van verkope	(3 209)	(2 505)
Bruto wins	2 237	2 094
Ander bedryfsinkomste	15	27
Verkoops- en verspreidingsuitgawes	(700)	(572)
Bemarkingsuitgawes	(212)	(209)
Navorsings- en ontwikkelingsuitgawes	(105)	(82)
Vaste en administratiewe uitgawes	(330)	(364)
Bedryfswins	905	894
Rente-inkomste	25	18
Rente-uitgawe	(83)	(27)
Wins voor belasting	847	885
Belasting	(247)	(168)
Wins vir die jaar	600	717

Staat van Finansiële Posisie (Balansstaat) op 30 September 2013	September 2013 R m	September 2012 R m
BATES		
Niebedryfsbates	3 412	2 443
Eiendom, masjinerie en toerusting	1 766	1 560
Ander niebedryfsbates	1 646	883
Bedryfsbates	3 406	2 839
Voorraad	1 558	956
Handels- en ander ontvangbare rekeninge	1 619	1 320
Ander bedryfsbates	66	70
Kontant en kontantekwivalente	163	493
Totale bates	6 818	5 282
EKWITEIT EN LASTE		
Aandeelhouersekuiteit	3 780	3 560
Aandelekapitaal	520	564
Behoue verdienste	3 260	2 996
Niebedryfslaste	159	222
Bedryfslaste	2 879	1 500
Handels- en ander betaalbare bedrae	1 340	984
Bankoortrekking	1 308	-
Korttermynlenings	136	431
Ander bedryfslaste	95	85
Totale laste	3 038	1 722
Totale ekuiteit en laste	6 818	5 282

Verkorte Staat van Kontantvloei vir die jaar geëindig 30 September 2013	September 2013 R m	September 2012 R m
Kontantvloei uit bedryfsaktiwiteite	(28)	458
Kontantvloei uit beleggingsaktiwiteite	(1 165)	(534)
Verkryging van Cosme Laboratories	(822)	
Aankoop van ander eiendom, masjinerie en toerusting	(720)	
Opbrengs op vervreemding van vaste bates	377	
Kontantvloei uit finansieringsaktiwiteite	(443)	(535)
Terugkoop van aandele	(44)	
Toename in lenings	27	
Terugbetaling van lenings	(426)	
Netto verandering in kontant en kontantekwivalente	(1 636)	(611)

VRAAG 2

BEGROTING/GEPROJEKTEERDE INKOMSTESTATE

(27 punte, 35 minute)

Amy Stewart is die eienaar van *Design Max*, 'n deftige binneversieringswinkel in Parkhurst, Johannesburg. *Design Max* verkoop die jongste ingevoerde en plaaslik vervaardigde gordyn- en meubelmateriaal en bied ook binneversieringskonsultasies aan kliënte in die gerief van hul eie huis aan. Amy voorsien jou van die geproekteerde en werklike syfers van die Inkomstestate vir Maart en April 2014 in die hoop dat jy haar kan help om die redes vir die winkel se minder bevredigende resultate te verstaan.

**GEPROJEKTEERDE EN WERKLIKE INKOMSTESTATE
VIR DIE TWEE MAANDE GEËINDIG 30 APRIL 2014**

	Maart 2014	Maart 2014	April 2014	April 2014
	GEPROJEKTEER	WERKLIK	GEPROJEKTEER	WERKLIK
	R	R	R	R
Verkope (netto)	1 305 000	1 050 000	1 435 500	1 102 500
Koste van verkope	(870 000)	(840 000)	(957 000)	(918 750)
Bruto wins	435 000	210 000	478 500	183 750
Ander inkomste	47 050	38 525	47 050	40 025
Inkomste uit dienste gelewer	25 000	27 500	25 000	29 000
Huurinkomste	22 050	11 025	22 050	11 025
Bruto bedryfsinkomste	482 050	248 525	525 550	223 775
Bedryfsuitgawes	(269 250)	(290 150)	(278 745)	(308 150)
Salarisse en lone	158 250	158 250	167 745	158 250
Diverse uitgawes	20 000	38 000	20 000	40 000
Telefoon	22 500	37 500	22 500	52 500
Slegte skuld	20 425	27 250	?	27 462
Afslag toegestaan	19 575	15 750	?	16 538
Reklame	15 000	5 000	15 000	5 000
Versekering	13 500	8 400	13 500	8 400
Bedryfswins/-verlies	212 800	(41 625)	246 805	(84 375)
Rente-onkoste	(2 100)	(2 100)	(2 100)	(1 500)
NETTO WINS/VERLIES	210 700	(43 725)	244 705	(85 875)
Berekening van koste van verkope	GEPROJEKTEER	WERKLIK	GEPROJEKTEER	WERKLIK
	R	R	R	R
Beginvoorraad	500 000	500 000	500 000	500 000
+ Aankope	770 000	690 000	837 000	738 750
+ Vrag op aankope	100 000	150 000	120 000	180 000
– Eindvoorraad	(500 000)	(500 000)	(500 000)	(500 000)
Koste van verkope	870 000	840 000	957 000	918 750

Bykomende inligting:

- Die periodieke voorraadstelsel word gebruik.
- 60% van verkope is op krediet.
- 50% van debiteure betaal in die maand van die transaksie om voordeel te trek uit 'n 5%-vereffeningsafslag.
- 40% van debiteure betaal in die maand wat volg op die datum van die transaksie.
- 7% van debiteure betaal in die tweede maand na die datum van die transaksie.
- Daar word verwag dat 3% van debiteure in die derde maand na die datum van die transaksie afgeskryf sal word.
- Voorraadpeile word gehandhaaf op 'n waarde van R500 000.
- Kontantaankope is 40% van totale aankope.
- Krediteure laat die onderneming slegs 30 dae krediet toe, met geen vereffeningsafslag wat vir vroeë betalings gegee word nie.
- Alle berekeninge moet afgerond word tot die naaste rand.

VRAAG 3 REKONSILIASIES

(23 punte, 25 minute)

Hierdie vraag bestaan uit twee dele en die dele moet onafhanklik van mekaar beskou word.

DEEL A KREDITEUREREKONSILIASIE

Bestudeer die volgende inligting met betrekking tot die transaksies van Hobart Dierekliniek met sy krediteur, BBP Troeteldierverskaffers:

REKENINGSTAAT BBP TROETELDIERVERSKAFFERS					
			September 2014		
Hobart Dierekliniek Posbus 142638 Bryanston 2074			Northumberlandweg 19 Northgate 2162		
Bepalings: 30 dae min 5%			Kredietperk: R75 000		
		Besonderhede	Debiet	Krediet	Saldo
Sept	01	Rekening gelewer			43 155,00
	07	Terugsending		1 215,00	41 940,00
	12	Aankope	4 410,00		46 350,00
	17	Betaling – Dankie		6 750,00	39 600,00
	26	Aankope	15 750,00		55 350,00
	28	Terugsending		630,00	54 720,00
	29	Aankope	2 250,00		56 970,00

Krediteuregrootboek van Hobart Dierekliniek

BBP Troeteldierverskaffers					
Datum	Besonderhede	Folio	Debiet	Krediet	Saldo
Sept 1	Saldo	a/b			43 155,00
8	Betaling – Tjek no. 52	KBJ	6 750,00		36 405,00
26	Faktuur 772	KJ		15 750,00	52 155,00
28	Terugsendings	KAJ		630,00	52 785,00
29	Faktuur 785	KJ		22 500,00	75 285,00
30	Betaling – Tjek no. 58	KBJ	36 000,00		39 285,00

Bykomende inligting:

Toe die staat tesame met die grootboekrekening ondersoek is, is die volgende verskille opgemerk:

- 3.1 BBP Troeteldierverskaffers het verkeerdlik 'n terugsending op 7 September deur 'n ander klant, HAC Handelaars, in Hobart Dierekliniek se rekening opgeteken.
- 3.2 BBP Troeteldierverskaffers kon nie die goedere lewer wat Hobart Dierekliniek op 12 September bestel het nie, aangesien hulle op daardie tydstip nie genoeg voorraad gehad het nie. Hierdie faktuur sal omgeswaai moet word.
- 3.3 Die inskrywing op 28 September 2014 is verkeerdlik deur die rekeningklerk van Hobart Dierekliniek opgeteken.
- 3.4 Die inskrywing op 29 September 2014 is verkeerdlik deur die rekeningklerk van Hobart Dierekliniek opgeteken.
- 3.5 Die betaling van R36 000,00 deur Hobart Dierekliniek op 30 September 2014 moet nog deur BBP Troeteldierverskaffers opgeteken word.

DEEL B DEBITEURE-OUERDOMSONTLEDING

Ace Motoronderdele (Edms) Bpk is 'n gewilde motoronderdelehandelaar in Benoni. Hulle versprei 'n groot verskeidenheid motoronderdele en toebehore om voertuie uit te rus. Van debiteure word verwag om rekeninge te vereffen teen die einde van die maand wat op die verkoopstransaksie-maand volg. Jy word voorsien van die Debiteure-ouderdomsontleding vir April en Mei 2014.

ACE MOTORONDERDELE OUERDOMSONTLEDING OP 30 APRIL 2014

Debiteur	Krediet-perk	Huidige saldo	April (Huidig)	Mrt (30 dae)	Feb (60 dae)	Jan (90 dae)	Meer as 90 dae
B. Webb	12 000	10 164					10 164
T. Kolotsi	8 000	7 720	4 970	640	1 980	330	
R. Lee	3 000	2 356		2 070		286	
D. Chen	6 000	6 060	3 620	1 340	1 100		
M. Arendse	4 500	4 300	3 730	570			
Totaal verskuldig		R30 800	R12 320	R4 620	R3 080	R616	R10 164
% verskuldig		100%	40%	15%	10%	2%	33%

ACE MOTORONDERDELE OUERDOMSONTLEDING OP 30 MEI 2014

Debiteur	Krediet-perk	Huidige saldo	Mei (Huidig)	April (30 dae)	Mrt (60 dae)	Feb (90 dae)	Meer as 90 dae
B. Webb	12 000						
T. Kolotsi	8 000	6 415		4 970	640	805	
R. Lee	3 000	4 095	2 970		1 125		
D. Chen	6 000	5 190	0	3 620	1 340	230	
M. Arendse	4 500	5 000	3 240	1 760			
Totaal verskuldig		R20 700	R6 210	R10 350	R3 105	R1 035	
% verskuldig		100%	30%	50%	15%	5%	